

Hovanski

Baltii operiorgiad
Mussorgski Euroopa kultuuripäevad/avataktiks Karlsruhe

Kümnendate Euroopa kultuuripäevade avataktil - Mussorgski rahva-
draamal "Hovanštšina" oli Badeni Riigiteatris üksmeelne publikumenu
"Estonia" teater Eesti pealinnast Tallinnast avas festivali reper-
tuaariharuldusega. Esitus veenis eelkõige muusikaliselt. Tubli 300
Eestimaa kunstiinimest on sõitnud Karlsruhe, et üritusteküllaga
esitleda sõltumatuks saanud Balti riigi kultuuri mitmekülgsust. Ter-
velt 31. maini keerleb Karlsruhe kultuurielu Eesti teema ümber.

"Estonia" teater rajati 1906. aastal, 1949. aastast on see puht muu-
sikalavastuste päralt. Karlsruhe said eesti külalised demonstreeri-
da oma muusikalist kõrgtaset. Orkester peadirigent Eri Klasi juha-
tusel musitseeris ühtses hinguses. Partituur D. Šostakovitši mõjus
orkestreeringus sisaldab küllaga eksootilisi kõlavärve ja -efekte.
Eri Klas pakkus välja kõlavõimsusi ja õhkurebestavaid tõuse, kuid ka
kammerlikud maiuspalad ei jäänud tulemata. Esituses oli pinget. Aru-
kate küpüüridega (stseen Pastoriga II vaatuses oli tervikuna välja
jäetud) saavutati tempokust.

Tallinna solistide esinemises oli tõelist ansamblitunnetust -
tõend eesti muusikaolu kõrgest tasemest. Marika Eensalu Marfana vee-
nis oma suurepärase, meeldivakõlalise metsosopraniga. Mati Palm (Dossi-
fei) ja Teo Maiste (vürst Ivan Hovanski) imponeerisid võimsate, kuid
samas viimistletud bassidega. Mõlemad tenorid: Ivo Kuusk (Andrei Ho-
vanski) ja Janis Sprogis (Golitsõn) omasid kandvaid, kõlavärvidelt so-
biva erinevusega häält.

Kuid rahvadraama peaosaline, lava valitseja oli ooperikoor. Olgu
siis linnarahvana, vanausulistena, talupoegadena või streletsidena esi-
nedes polnud lauljate eesmärk üksnes kompaktsuse ja kõlajõu saavuta-
mine vaid nad suutsid tõestada ka oma varjunditerikast pianokultuu-
ri.

Boriss Pokrovski lavastuses oli midagi sümpaatselt muuseumilikku.
Tervikuna mõjus see sovetliku ooperimuseumi külustusena. Seda ka te-
gelikult - oli ju Pokrovski Moskva Suure Teatri kauaaegne pealavas-
taja. Tema režiiis tõusid eelkõige esile staatilised kooristseenid ja
erksavärvilised kostüümiorgiad. Tõelised pildiraamatuvengelased liiku-
sid süngete, tähenduslikkust taotlevate kulisside vahel.

Martin Röber
Südkurier 7.4.1992

Sama artikkel pealkirjaga "Haruldus ooperilaval" ilmus ajalehes
"Deutsche Tagespost" (Würzburg) 11.4.1992. Viimases olid "tähenduslik-
kust taotlevad" (kulissid) ära jäetud.